

CONTENTS

E. Chudzicka, E Skibińska. Monitoring and role of terrestrial invertebrates in bioindicatory evaluation of environment condition and changes	3
E. Chudzicka, E Skibińska. Diversity of reactions of insect communities as a response to anthropogenic pressure	13

Memorabilia Zoologica publishes monographs, synthetic treatises, reviews, thematic sets of original research papers, and conference proceedings on all aspects of zoology, history of zoology and zoological methodology. The language of publications are English (preferred), French, German, and (exceptionally) Polish.

For subscription, exchange and orders, please write to the Library of the Museum and Institute of Zoology PAS, Wilcza 64, 00-679 Warszawa (Poland).

Stosunki gatunkowe w środowiskach naturalnych i ekologicznych. Opracowanie oparte jest na wynikach wielokrotnie zaktualizowanych badań Instytutu Zoologii PAN przeprowadzonych w różnych typach lasów Nizin Mazowieckiej (mieszany (Pren-Quercetum), bukowe (Prunetum-Pinetum), buk grąduły (Fili-Carpinetum) i lesie bukowym (Carpio-Betuletum)). Stosunki gatunkowe jako ekologiczne, czyli dotyczące gatunków podlegających onej stosunkowej silnym wpływom presji antropogenicznej, nie ich rozmieszczeń, podobnie jak w środowiskach naturalnych, była zgodna z stediukiem (jeżeli kształtowały strukturę, jak na przykład w parkach). Dane o zgrupowaniach owadów z tych środowisk porównano z danymi dotyczącymi tych samych taksonów z homologicznych środowisk naturalnych (pozamiejskich), zmienionych za pomocą: Ocenz zarejestrowanych zbiadów przeprowadzonych na podstawie typów wykorzystywanych w zbadaniu parametrów, opisujących zgrupowania (statystyczne składu gatunkowego liczby gatunków liczących, wskaźnika podobieństwa skladu gatunkowego - wskaźnika - dominacji, wskaźnika równomierności Pietela oraz wskaźnika ogólnej czystości Shannon i Weingera).

Uzyskane wyniki wskazują, że nie ma jednego uniwersalnego zakresu ani też parametru, który wyraźnie i jednoznacznie odróżniałoby wszelkie zmiany w składzie różnych klasowych typów. Kolejne poszczególnych zgrupowań owadów na określonej skali można zidentyfikować jedynie za pomocą określonego typu rozkładu. Kształt wielogatunkowej zgrupowania owadów może jedynie mniej lub bardziej wyraźnie sygnować zmiany w środowiskach i zmieniać się latycznie, lecz jednak nie oddaje ani głębokości, ani tempa przeobrażeń. Dylekt studia, szczególnie skierowane na większej liczbie zgrupowań pozwala na wiarygodną ocenę stanu środowiska i zmian w nim zachodzących.

Na podstawie przedstawiony składu gatunkowego zgrupowań owadów stwierdzono, że spośród badanych środowisk poddawanych najbardziej intensywnym presjom był las bukowy, w mniejszym stopniu zmieniający się był mieszany, natomiast las sosny.

Wykazano, że niekiedy środowisko naturalne na którym powstawało ułożenie składu gatunkowego (co najwyraźniej zauważało się w lesie) Dostęp jednostkowej tendencji zarysował się, toteż w przedstawionej strukturze dominacyjnej zgrupowań. Polegała ona na zmniejszaniu równomierności i rozkładu udziałów poszczególnych gatunków, co dla poszczególnego typu zgrupowania było istotne, ale w różnych typach zgrupowań oznaczało różne rzeczywiste zmiany.

Editorial staff of *Memorabilia Zoologica* has at its disposal free copies of the following volumes of the journal:

- vol. 44 (1990): "Ecology and importance of ants in forest ecosystems (Proc. Intern. Symp. IUSSI, Łopuszna n. Nowy Targ, 11-16 Sept. 1989) and other papers".
- vol. 45 (1992): "Laboratory methods for rearing ants (*Hymenoptera, Formicoidea*)" (W. Czechowski, B. Pisarski).
- vol. 48 (1994): "Ants, fourmis, mrówki... In Memory of Professor Dr. Bohdan Pisarski".

Requests please address to Dr. W. Czechowski, Museum and Institute of Zoology, PAS, Wilcza 64, 00-679 Warszawa (e-mail wcz@robal.miiz.waw.pl).

ISBN 83-85192-82-4
PL ISSN 0076-6372